

Rapport

nr 98, juni 1995

Föreningen Íslandssamlarna
Per Olov Abrahamson • Söderberga allé 38 • 162 51 Vällingby

Kära vänner

Så är det då dags att lägga ytterligare en samlarsäsong till handlingarna! En säsong som inte bjudit på några större höjdpunkter. Dessa kommer ju i år så småningom med början på Finlanda och senare i höst Nordia i Malmö (alltså inte Lund dit jag i en tidigare Rapport lyckats förlägga utställningen) samt sist men inte minst Göteborgsklubbens 30-årsjubileum som vi ser fram emot med stor nyfikenhet.

Av auktioner är det väl bara Postiljonens marsauktion som rosat marknaden när det gäller isländskt material! Där styckades en fin guldmedaljsamling upp och i den fanns det multum. Förutom ett fint avsnitt förfilateli, ett isländskt skildingbrev med danska märken (ett av 6 kända) och ett 8 skildingbrev till København som toppobjekt, samt ett stort antal skildingar av olika valörer. Här fanns också ett otal vackra brev och helsaker med vackra ship-letterstämplar till när och fjärran, men konstigt nog, inte ett enda inhemskt brev (förutom en del lavede Thrir-brev) med frankeringen 4 sk. eller 10 aur. Om detta kan ni läsa mer i en mycket intressant artikel från en av våra medlemmar i denna Rapport.

Vidare fanns ett stort antal Thrir-märken (är inte dessa övervärderade?, det verkar finnas mängder på marknaden!) samt inte minst många bra samlingar där föreningen var med och bjöd, men där vi fick vika oss för mer penningstarka köpare,

Föreningen har dock senare, på en annan auktion, lyckats bättre och vi kan till hösten erbjuda er, kära medlemmar, bra och billigt, (vi räknar med att kunna sälja till 25 % av Facit) stämplat material från Christian IX och framåt, varav många av de svåra märkena. Vi har också köpt ytterligare en nummerstämpesamling med vackra, rättvända stämplat. Nummerstämplarna upplever, kanske på grund av vår handbok, en renässans och vi har hittills sålt allt som vi haft med på småauktionerna i Rapporten. En del av de här stämplatarna är ju billiga, men kan vara svåra att finna vackert stämplat då de betingar ett klart mervärde. Många samlar dem också på de olika emissioner som fanns under brukstiden.

Vad vi för närvarande mest letar efter, är en bra brostämpelsamling av den typ vi hade för 2 år sedan. Men sådana rara ärtor verkar det inte finnas någon uppsjö av. Vackra isländska brostämplat är definitivt knepiga att finna!

När dessa rader skrivs, dagarna före Finlandia har jag ännu inte fått Lars Tore Erikssons katalog, men Lars Tore har meddelat att där finns mycket intressant isländskt material. Vi får väl se!

Om denna auktion och om Finlandia, dit i alla fall vi stockholmare reser med den stränge kassören som reseledare, får ni läsa mer i september-Rapporten

Till dess vill jag önska er alla en skön och lat sommar!

sekr.

Från min horisont

Äntligen har föreningarna i Stockholm och Göteborg tagit beslut om att vi skall ansluta oss till Sveriges Filatelistförbund. Det innebär för nya svenska medlemmar att de måste ansluta sig till SFF. För de utländska medlemmarna innebär det ingen förändring. Datum för anslutningen fastställdes till den 1 januari 1996.

Har besökt Helsingfors och världsutställningen där. Mycket Ísland fanns tyvärr inte att se! Tre helsakssamlingar av hög klass fanns det dock att beundra. I mitt tycke var nog von Strokirchs den bästa, men jurun hade en annan åsikt. När det gällde Grönland såg vi tre fina samlingar som alla fick höga utmärkelser. På vägen hem från Helsingfors hyrde vi ett konferensrum på båten och hade en trevlig samvaro under hemresan. Från Göteborg (Kaj Librand) hade vi mottagit 20 frågor som vi hade en tävling med. Segrade i hård konkurrens gjorde P.O. Abrahamson.

Nu när sommaren börjar närma sig, är auktionsverksamheten i gång för fullt. En hel del ísländskt material har funnits att lämna bud på om intresse och pengar funnits. Är det någon som ännu inte har köpt vår "Nummerstämpelkatalog" så ber jag er att passa på nu, för det finns inte så många kvar.

En fråga som kan vara intressant att få svar på är, hur många av våra medlemmar är ej med i SFF? Är Du inte medlem? Sänd i så fall ett kort till mig eller sekreteraren och meddela detta, så vi får en bild av hur många Ni är!

Slutligen önskar jag alla medlemmar en skön sommar med fint väder och kanske något besök i en frimärksbutik, där just Du finner set där märket eller brevet som Du letat efter i flera år!

Ha det bra!

önskar Stig österberg

ISLANDSKLUBBEN I GÖTEBORG

Mötestemat färöiska PT-kort lockade 17 medlemmar och 4 gäster at besöka mötet 9 feb. Närvarolotteriet vanns av Kjell L.(färösamlare) och 2. priset av Hasse W.

Årsmötet 9 mars besöktes av 25 medlemmar och 1 gäst. Karl-Erik vann 1. och Jan-Olof 2. priset i lotteriet Efter en lång diskussion beslöt mötet att Íslandsklubben tillsammans med Föreningen Íslandssamlarna skall söka inträde i S.F.F.

Till styrelse för 1995 valdes:

Ordförande:	Johnny Pernerfors	omval
Vice. ordf.	Rudolf Krümmel	"
Sekreterare	Kaj Librand	"
Kassör	Lennart Engström	"
Auktionist	Tom Rinman	Nyval

Björn Hagberg avtackas för de gångna åren.

När Tom nu gör comeback i styrelsen efterträder han Björn som efterträdde honom som kassör för 6 år sedan!

Den 27 april inledde klubben sitt 30-årsfirande med jubileumsmöte. 23 Närvarande, varav 3 F.I-medlemmar och 1 gäst. Närvarolotteriet vanns av Johnny och 2. priset gick till Hans R. Bland de närvarande fanns K.J. Kjellander, Íslandsspecialisten som höll en auktion. I övrigt ägnades kvällen åt kaffe och tårta, stort jubileumslotteri och klubbauktion. Jubileumsfirandet fortsätter till hösten.

Mötestema den 18. maj var ísländska frankostämplor, ett ganska okänt samlingsområde. Den nya handboken borde väl öka intresset. 9 medlemmar och 1 gäst besökte mötet. Anna vann lotteriet.

Kaj Librand

HÖSTENS MÖTEN I STOCKHOLM OCH GÖTEBORG

VÄLKOMNA TILL HÖSTENS MÖTEN!

Vårens möten har varit bra besökta i Göteborg och ganska bra besökta i Stockholm! Vi tycker oss se en ljusning i besöksfrekvensen, men det finns fortfarande plats för många fler i båda städerna. I Stockholm har vi från nyåret bland annat infört ett nytt närvaro-lotterisystem, där du förutom kvällens vinst även deltar i ett lotteri som skall vinnas 3 gånger och dessutom deltar du i ett lotteri, där du erhåller en lottsedel per besök, och som spänner över hela året. (dragning på Luciafesten) Men har du tur där, kan du ju vinna på ett enda besök. Vi kommer också att under hela hösten sälja bra, stämplat och ostämplat material ur samlingar som inköpts under våren. Så alla ni soffliggare, tag er själva i kragen och kom på våra möten, det är ju ändå en favör som endast är ett fåtal medlemmar förunnat. Jag tänker då på alla medlemmar som av avståndsskäl är förhindrade att delta i vår föreningsverksamhet. Och tänk på hur kul det ändå är att samla Ísland!

STOCKHOLM FÄLTÖVERSTEN, Valhallavägen 144, T-station KARLAPLAN Möten den första torsdagen i varje månad

- Torsd. 7/9 Kvällens tema: Ísländska REK-stämplor. Stig Österberg med flera visar sina samlingar. Vi börjar också att sälja ur ovan nämnda samlingar. "Först till kvarn"
- Torsd. 5/10 Kvällens tema: Grönland. Det var länge sedan någon talade om Grönland. Tag med din samling och visa vad du har!
- Torsd. 2/11 Kvällens tema: Nummerstämplor. Alltid aktuellt! Leif Nilsson visar sin numera imponerande samling. Vi räknar även med att vid denna tidpunkt ha ännu en nyinköpt samling att sälja ur.
- Torsd. 7/12 Luciafest med glögg och lussekatter. Vi kommer också att visa den fina video från Färöarna som vi på grund av tidsbrist inte hann titta på under det sista vårmötet

GÖTEBORG GÅRDABO Möten den andra torsdagen i varje månad

- Torsd. 14/9 Planering inför 30-årsjubiléet
- Torsd. 12/10 Tema Färöstämplor, Tryggve Johansson
- Torsd. 9/11 Tema Stimpilmerki, Walter och Anna
- Torsd. 14/12 Luciafest

Samt som vanligt en liten miniauktion vid varje möte.

Nyhet inför kommande säsong är "kvällens miniutställning" med uppmonterade samlingar. Utställare till hösten är; 14/9 Tore, 12/10 Rolf, 9/11 Bertil, 14/12 Tryggve.

Klubbens 30-årsjubileum celebreras med en fest i samband med Frimärkets dag i Nordstan den 7/10. där även en propagandautställning med ísländska, färiska och grönländska frimärken kommer att visas. Klubben kommer också att ha ett eget bord med försäljning av litteratur och frimärken, inlämnade av medlemmarna. (Johnny tar emot material till detta till och med Juli) Här kommer även auktionsmaterial till kvalitetsauktionen att visas.

Dagen därpå den 8/10 avhålls denna i Gårdabo kl. 11.00. Du som har bra material att sälja, kan ännu lämna detta till Johnny Pernerfors. Men det brådskar! sekr.

Om isländska brev och stämplor

Mitt lilla inlägg i Rapport nr 95, om vådan, glädjen och svårigheterna med att samla stämplor från någon eller några få utvalda syslor har väckt ett visst intresse bland medlemmarna.

Ett speciellt trevligt brev har jag fått från Gudmundur Thorgrimsen, vad jag förstår en islänning i förskingringen, boende i Leirsund i Norge. Gudmundur skriver inte bara om isländska stämplor, han har också en idé, och i mitt tycke mycket trovärdig sådan, om varför det finns så få inhemska skillingbrev och förresten även inhemska brev av något senare datum bevarade. Han ger också en del goda råd till dig som har funderingar på att börja samla isländska stämplor.

Jag tycker Gudmundurs brev är så bra att jag tar in det här i Rapporten i sin helhet. Kanske kan det skapa en liten debatt. Åtminstone det om hans idé angående skillingbreven. Gudmundur skriver:

Sysla-samlade ! Vad är det ?

Det var överskriften i senaste Rapporten från en samlare av isländska stämplor, som hade problem med att få tag i stämplor från mindre orter i Island. En isländsk sysla-samling är inte lätt att fullfölja! Några få utställningssamlare har lyckats att få ihop bra samlingar, men många gånger kan det vara tillfälligheter som gör att vederbörande haft turen med sig.

Tillfälligtvis samlar även jag stämplor från "syslunun" runt Breidafjörður. Där har jag mina rötter och många av mina släktingar bor i trakterna runtomkring. Det är en stor fördel att ha bra lokalkännedom för en stämpelsamlare.

När det gäller bro-stämplor, så är det ett kapitel för sig, men jag tror knappast att det finns samlare som ligger med stora mängder av dessa stämplor i lager. Förr i tiden var det många som köpte stämpelade märken, men stämpeln i sig själv var inte intressant, därför att ingen ville betala något för den. Det är bara för några få årtionden sedan som intresset för posthistoriska samlingar började ta fart och därmed var intresset för själva stämpeln i centrum.

Det första jag minns beträffande stämpelsamlingar, är från min ungdom, ungefär i mitten på 40-talet, då jag var på Frímerksjasalan i Reykjavík. Chefen på den tiden hette Sæmundur Helgason, och jag minns att han visade mig många fyrkantiga papperslappar med påstämplade isländska nummerstämplor, en på varje lapp. Han hade troligtvis letat fram alla tillbakalämnade nummerstämplor som han sedan stämplat upp efter önskemål, troligtvis från en utländsk samlare. Han frågade mig om jag hade något intresse för dylika samlingar, som den gången verkade okänt och främmande för mig.

Detta problem med att få tag i gamla stämplor i Island, tror jag delvis har samma orsak som en annan känd fråga. Varför finns det inte mer än ca. 40 isländska skillingbrev? I Jón Adalsteinn Jónssons bok "ÍSLENSK FRÍMERKERI Í HUNDRAD ÁR" står det att under åren från 1873 till 1876 sålde isländska postkontor 47 619 st. 4 sk-frimärken. På den tiden var 4 sk. inlands-brevporto. Jag tror inte att det på den tiden såldes så många frimärken till samlare, så man kan fastslå att det sändes ungefär 45 000 brev inom Island.

Var har då alla dessa brev tagit vägen? Detta är ett mysterium som Island är ensamt om! Och det är svårt för utländska samlare att förstå.

Nu vill jag därför bege mig miltals iväg från en vanlig samlares tankegångar, när jag skall skriva om bostadsförhållandena i Island.

Under förra århundradet och en bit fram i detta århundrade var islänningarna till stor del en bondebefolkning som bodde på gårdar ute på landet. Husen var byggda av torv och invändigt mer eller mindre klädda med trä. Men detta varierade mycket med ekonomin då allt trävirke måste importeras. Det var ett svårt arbete att bygga hus på det viset och inte minst att underhålla dem för att undvika takläckage o.s.v. Resultatet var många gånger att det blev mycket fuktigt inne i husen och då säger det sig självt att papper, brev och frimärken inte tålde denna fuktighet, utan förstördes.

Dessa gamla torvhus var i bruk långt in i vårt århundrade, en del av dem ända in på 1940-talet på gårdar ute på landet.

Trähus, en del utvändigt klädda med korrigerad plåt, ersatte efter hand torvhusen på landet och i tätbebyggelsen, fram till ungefär 1930. Därefter är armerad betong det vanligaste byggnadsmaterialet.

Jag tror att de dåliga bostadsförhållandena i Island, kan vara orsaken till att så få skillingbrev finns bevarade och föresten också brev fram till sekelskiftet. Jag stödjer min teori på att de flesta brev som jag sett på utställningar är frankerade med 8 sk. eller 16 sk. och senare med 16 aur. eller 20 aur. Det vill säga att dessa brev blev sända till utlandet. Brev med 4 sk. har jag nästan inte sett och få med 10 aur.

När det gäller stämplor, så skulle ett bra frimärke ha en vacker stämpel, i övrigt hade stämpeln i sig själv inget varde.

Beträffande stämpelsamling tror jag att det är förnuftigt att samla efter modellen "Syslor och hreppur" Man får då en översikt över alla breéshirdingar som lagts ned och hur många som finns kvar.

Jag vill här nämna 2 syslor. Dalasysla och Austur Bardarstrandarsysla, där det under åren lagts ned 9 resp. 6 breéshirdingar. I dag har Dalasysla 1 PA (Búdardalur) och 1 BH (Nedri Brunná). A. Bardarstrandarsysla har 1 PA (Króksfjardarnes) och 1 BH (Reykhólar)

Jag tror att en del stämplor från Breidarffjordur-området är möjliga att få tag i till rimligt pris. Enligt min uppfattning finns det dock förhållandevis lite stämplor i Island. Det verkar som om mycket av stämplorna gått till samlare i utlandet.

Detta är allt vad jag har att berätta. Hoppas att det skall komma till nytta för någon.

Gudmundur Thorgrimsen

Javisst Gudmundur. Det här trevliga brevet tror jag många har glädje av och det här med torvhusen låter väldigt intressant. Konstigt att ingen har tänkt på det förrän nu. Vi överlåter därför till läsarna att komma med synpunkter på om detta var känt tidigare. Självt har aldrig någonstans läst om denna teori trots att jag på senare år tvingats att läsa en hel del om Island.

En snabb titt i föreningens arkiv över skillingbrev, (vi har bilder på de flesta av kända sådana) stöder Gudmundurs teori och ger vid handen att av de brev som finns i privat ägo är endast 2 st frankerade med 4-skillingar. Av de övriga bevarade finns 4 st på postmuseum (från Hans Hals samling) och några andra på Nationalmuseum i Reykjavík. Övriga bevarade brev i isländska arkiv är ofta sända till myndigheter, t. ex. ämtmän, som inte torde ha varit inhysta i hus av torv.

sekr.

:

Höjden för Islands-flyg
 Det isländska flygbolaget Icelandair steg
 ordentligt till våders i fjol. Rekord
 antal passagerare och den största
 vinsten sedan 1988.
 1 061 472 flög med bolaget, 17,2
 procent fler än 1993. Trafiken från
 Sverige, Norge och Danmark ökade
 mest, med drygt 26 procent.
 Vinsten blev 70 miljoner kronor.

Mystisk isländsk militärpoststämpel

En ny intressant militärpoststämpel dök i höstas upp på en dansk auktion och er sekreterare som inte kan se någon sådan passera, passade naturligtvis på att lägga ett bud på den. Budet resulterade i köp och plötsligt stod jag där med en stämpel som jag dels inte samlar, dels inte visste ett dugg om. Stämpeln, som är tvåringad och i grön färg med texten MPS * IDS ICELAND, är slagen på ett brev till A T Mahon School Box 52 FPO N Y. c/o M. Under den gröna stämpeln syns ytterligare en stämpel U. S. NAVY FPO 09571 JUN 11 1986. Detta är Keflavikbasens maskinstämpel. Brevet är således med all tydlighet avsänt från Island.

Hur i all världen skulle jag nu få ut något av allt det här? Som tur är, tänkte jag, har vi ju en militärpostspecialist i föreningsstyrelsen! Sagt och gjort. Jag visade brevet för den stränge kassören, som bleknade när han såg brevet, men trots allt fann sig i situationen och frankt påpekade att sådana "moderna stämplor" samlade minsann inte han på. "Det skall vara stämplor från krigsåren" var nästa kommentar. Detta naturligtvis för att han inte visste ett smack om mitt brev och dess stämpel. Ingen hjälp att hämta där alltså!

En som brukar veta det mesta om lite av varje, Ólafur Elíasson, blev nästa offer för min kunskapsörst. Jag träffade Ólafur på Nordia i Århus och visade honom brevet. Men inte heller han kände till stämpeln, men lovade att forska i saken när han kom hem, om jag sände honom en kopia av brevet. Kopian sändes iväg, och bara några veckor senare fick jag svar. Ólafur skriver:

Följande förklaring har jag fått av en sergeant på den amerikanska basen på Keflavík flygbas så den bör vara korrekt.

MPS = Military Postal Service

IDS = Inter Departmental Service (på detta var sergeanten inte helt säker)

Brevet är ett privatbrev, sänt från en amerikansk bas till en annan och befordrat av det amerikanska militärpostväsendet. Dessa brev går portofritt (inga frimärken) då de aldrig kommer i kontakt med den vanliga posten. Det finns inga reguljära förbindelser med militärflyg på dessa rutter, men posten blir medtagen när något flygplan skall flyga den sträckan. Det kan därför ta lång tid för ett brev att komma fram, men å andra sidan så går det portofritt.

Så långt Ólafur Elíasson.

En annan medlem som bidragit med uppgifter är Don Lee i England. Don samlar militärpost och har en amerikansk kontakt som tidigare var överste i The American Air Force på Keflavíkbasen. (ett bra snäpp högre än Ólafurs sergeant alltså) Denne läser MPS som "Military Postal System" och säger att stämpeln skall anbringas där frimärket normalt sitter och antar att detta är ett sätt för kommunikation mellan olika FPO:s utan att använda frimärken

Om vi då skall försöka att bena ut vad som hänt med brevet på dess färd från Island och tillbaka igen:

Brevet är alltså avsänt från Keflavíkbasen den 11/6 1986 till AT Mahon school i New York. Därifrån har det omdirigerats, nu till Ms Carole A London, Bahrain School, FPO Lokal 09526, också det beläget i New York. Att jag är säker på att detta FPO också ligger i N.Y, beror på att på baksidan av brevet finns en stämpel i violett som förtäljer detta. Här finns också en annan stämpel, också den i violett, där man med lite god vilja kan läsa DELIVERY SERVICE ADM: DEPORT UNIT samt en posttjänstemans signatur. Ms London har inte heller här påträffats och brevet har returnerats till Island med den för USA så typiska stämpeln, en på avsändaradressen pekande hand och med texten RETURN TO SENDER samt "Moved, left no address" förbockad. Även denna stämpel är i violett färg.

Kanske är den violetta färgen en signal att det här är fråga om returpost?? Den färgen fanns ju även på de två stämplarna på baksidan.
Vem vet något om detta???

Vad jag däremot vet, tack vare Don Lees amerikanska överste, är att avsändaren Joel London var lärare på The AT Mahon overseas school på Keflavíkbasen och att "c/o M" i den ursprungliga adressen står för University of Maryland, ett av två universitet med omfattande utbildning på basen.

Vad jag ännu inte vet något om, är de små stämplarna på baksidan av brevet KA, K1, K5 och K8. Är det möjligen fråga om någon form av dirigeringsstämplar eller fanns dessa stämplarna på de flygplan som befördrade brevet?

Ja som vanligt blev det en del frågor på slutet och jag är naturligtvis tacksam för information om någon av Rapportens läsare kan bidra med svar på dessa. Men jag vill också att Du skall veta, att om Du har något "skumt brev" som Du inte riktigt vet hur det förhåller sig med, så skriv en rad och skicka med en kopia så kan Du säkert, med hjälp av all den expertis som föreningen förfogar över i olika länder få en förklaring till det Du själv inte kan ta reda på.

sekr.

London
Box 52
FPO houn 09571

RETURN TO SENDER

Moved, left no address
 No such number
 Moved Not forwardable
 Alternativt adress

Ms Carole A. London
BAHRAIN SCHOOL
F.P.O. LOCAL 09571

APS
M.F.S.
IDS
ICELAND

S. NAVY
11
1966

~~Return~~
~~to sender~~
~~A. T. MAHON~~
~~BOX 52~~
~~FPO NY~~

K5

KA K8

DEL ADM
Y SERVICE
D. PORT UNIT

DATE RECD

DATE FWD

CLBRK

FRA ISLAND

Efter en i mitt tycke, i ett flertal Rapporter, lyckad slutredovisning av stämpeln ÍSLANDS FALK, där vi förutom själva stämpeln även fått en hel del kunskaper om det fartyg där den användes, tycker jag att det nu är dags att skriva litet om en annan stämpel, eller rättare sagt stämplor, vilka betydligt oftare än ÍSLANDS FALK dyker upp på isländska frimärken och brev. Jag tänker då på "FRA ÍSLAND", även den en enrads-stämpel, ja det finns förstås även en 2 raders, som såvitt jag har räknat rätt finns i 5 olika utföranden.

Den tidigaste och även vanligaste av dessa stämplor, utförd i 5,5 m.m. groteskstil och 34 m.m. lång användes i Köpenhamn och är känd så långt tillbaka i tiden som till skildingarna.

I Hans Hals berömda samling, som numera finns i Postmuseum i Reykjavík, finns ett brev till Danmark frankerat med 2 st isländska 4-skildingar, med stämpeln FRA ÍSLAND. Stämpeln torde således ha tagits i bruk samtidigt med, eller innan inhemska frimärken började att användas i Island. Kanske kan den förekomma på förfilatelistiska brev från Island, även om jag själv aldrig har sett något sådant! Denna stämpel förekommer sedan ganska allmänt fram till och med 1930-talet, då den avlöstes av en liknande stämpel med något högre bokstäver (6 m.m.) och 36 m.m. lång. Sedermera tillkom även en 2-raders maskinstämpel

Från Vejle, på Jyllands östkust har också inrapporterats en stämpel, använd en kort tid på 1920-talet. Egentligen står det Fra Jsland och stämpeln ger intryck att vara av ett mera provisoriskt slag.

Varför just Vejle, som ju ligger lite avsides, av alla danska hamnstäder, skaffat en Fra Island-stämpel, fick jag förklaringen till i ett litet häfte som delades ut av Dansk Posthistoriskt Selskab på NORDIA i Århus. Bakgrunden är troligtvis den att en affärsman i Vejle i importerade stora mängder islandshästar som transporterades till staden med båtar vilka gjorde uppehåll i Vejle på sin väg till København. Med dessa transporter som pågick under åren 1920 - 1925 medfördes en hel del post från Island. Då landtransporterna var snabbare än båtarna landades därför posten från Island i Vejle och fördes landvägen vidare till huvudstaden. Vejle-stämplor är därför inte alltför ovanliga på isländska märken, medan däremot den lilla Fra Jsland endast är känd i ett fåtal exemplar.

Förutom här nämnda FRA ÍSLAND-stämplor, alla använda i Danmark, förekommer även en femte, använd i Thórshavn. Den är utförd i antikvastil inom ram och mest känd på 1930 - 1940-talsmärken.

Man kan i detta sammanhang även nämna stämpeln FRA FÆRÖARNE, använd i Köpenhamn, som sporadiskt förekommer på isländska frimärken. Det är då troligtvis på det viset att brev från Island först landats på Färöarna och sedan gått vidare med färöposten till Köpenhamn, där de makulerats med denna stämpel.

Att skapa en samling med enbart FRA ÍSLAND-stämplor bör inte vara så svårt! Stämplorna sträcker sig över en lång användningsperiod. De är heller inte, förutom Vejle-stämpeln, alltför svåra eller kostsamma att anskaffa.

Så är det dags för de sedvanliga frågorna, vilka läsarna säkert med glans kommer att kunna besvara:

1. Finns det fler FRA ÍSLAND-stämplor än de jag här beskrivit?
2. Vet någon med säkerhet när de olika typerna började, resp slutade att användas?
3. Kan någon annan stad än Köpenhamn och Vejle ha haft sådan stämpel?
4. Är de gjorda av gummi eller stål?

FRA ISLAND

Mr Frederikses S. Elixen
Ogthersgades nordlige Kvarter
mellem Borserside og Algade
Njobernhoer.

FRA ISLAND

SPJALDBRJEI.
 5 9 10 10
 ISLAND.

W Bülow Fra Jsland
Krippils brogade 2
Njobernhoer

Kan någon svara Eivind ?

Från en av våra nyare medlemmar, Eivind Kolstad i Norge, har jag fått ett brev samt fotokopior av två isländska brev, stämplade BLESUGRÓF, som var BH inom Reykjavík under åren 1945-1968.

Men det är mycket med de här breven som inte stämmer! Portot är fel! På breven har anbringats utländska frimärken m.m. Allt detta har satt myror i huvudet på Eivind och han behöver hjälp för att reda ut problemen!

Kan någon svara på hans frågor?

BLESUGRÓF-MYSTERIET

På isländsklubbens siste auksjon var jeg så heldig å få tilslag på en lot med 5 brev som var stemplet med den ganske uvanlige Reykjavíkstempelet B2c2 BLESUGRÓF.

Brevene var utvilsomt "filatelistiske" men likevel interessante. Alle var frankert med et av de to Europamerkene fra 1961, og i tillegg var det også satt på et Europamerke fra Tyskland, Nederland eller Belgia.

Alle hadde forskjellig håndskrift på konvolutten, og alle var adressert til forskjellige personer i Tyskland, Nederland eller Belgia. Noen hadde også påsatt luftpostetiketter (Loftleidis par Avion) og var altså stemplet Blesugróf, maj 1964.

Jeg ble intressert i å finne ut noe om historien til disse brevene og skrev till Johnny Pernerfors for å høre om han visste noe om bakgrunden. Det gjorde han ikke, men han hadde et av disse brevene selv, og i tillegg et som skal selges på intern auksjon i Göteborgsklubben i vår. Jeg har disse som illustrasjoner til denne artikkelen. Begge disse ligner på mine brev, men et av dem er uten Europamerker.

Så er spørsmålet: Er det flere Blesugróf-brev på markedet? Er det noen av Rapportens lesere som har brev eller vet noe om historien bak? Undertegnede ville være svært takknemlig for å komme i kontakt med noen som vet noe.

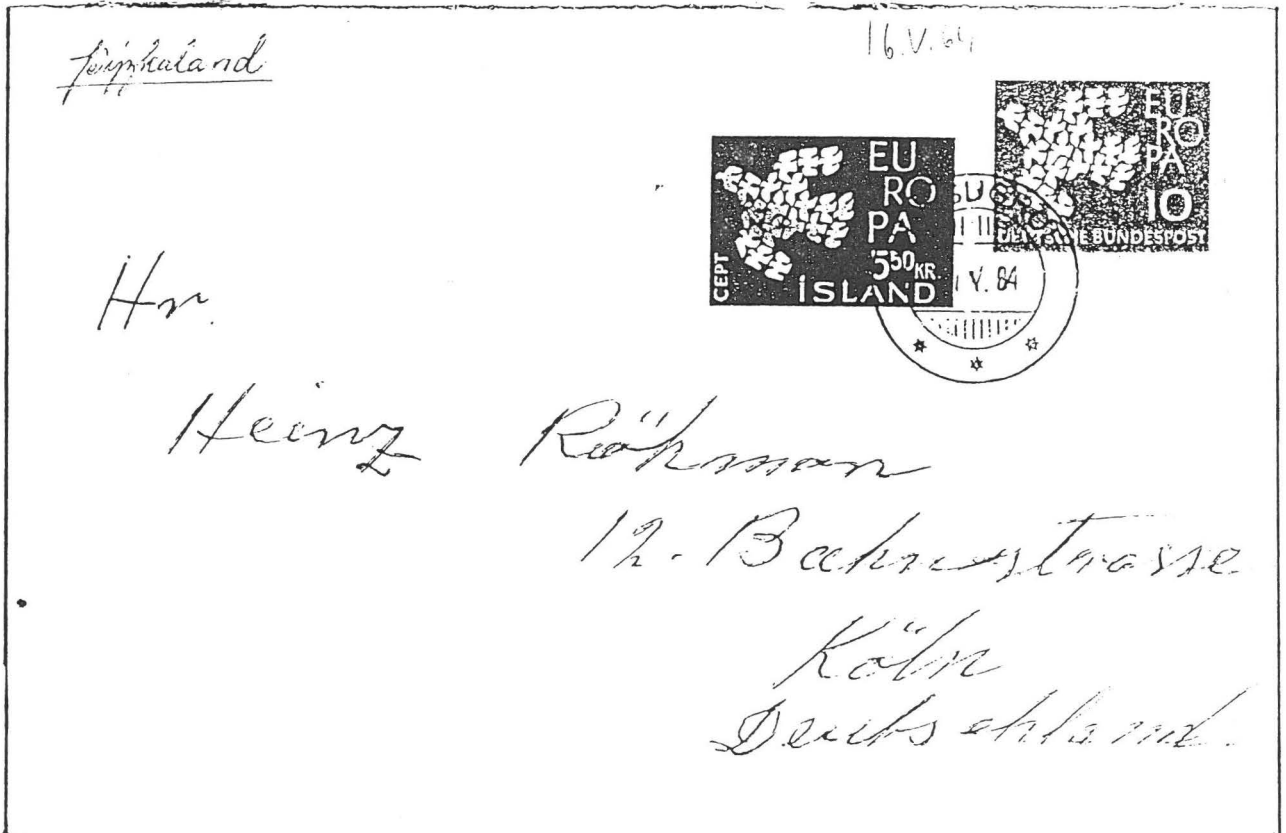
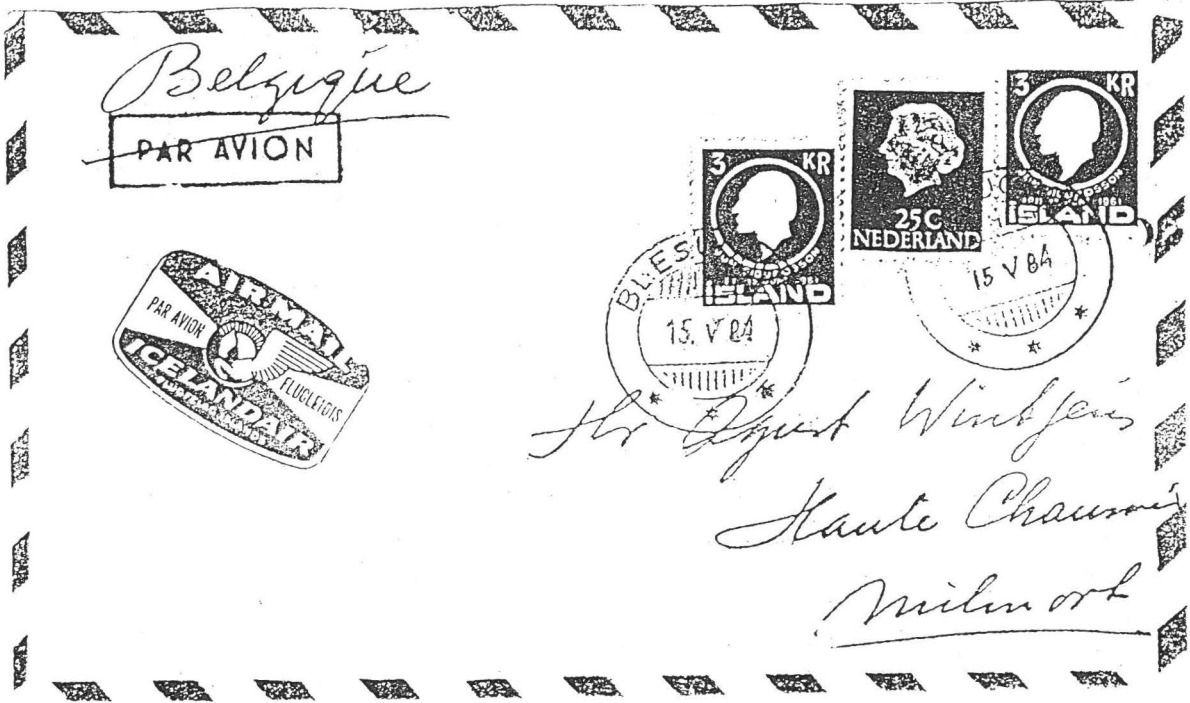
Det som er sikkert er at brevene ikke er gått med posten. Disse Europamerkene er praktisk talt ukjente som postalt brukt (se etter i samlingen din), men det som er viktigere: Porotaksen til Europa (laveste vektklasse) i 1964 var 7,50 + tillegg for luftpost, og dette stemmer ikke med frankeringen på brevene.

Det er dessuten et mysterium hvorfor brevene er påsatt utenlandske frimerker i tillegg til de isländske. At konvoluttene er stemplet i Blesugróf og ikke ved et større Reykjavíkpostkontor er vel bare et lykkelig sammentreff for oss brotypesamlere, eller hva?

Eivind Kolstad
Snurråsen 84
N-3748 SILJAN

Ja där ser man. Även moderna isländska brev kan ställa till det för oss stackars filatelister! Min egen förmodan om de här breven är, att någon filatelist från kontinenten, (det kan naturligtvis även ha varit en islänning) med lock och pock lyckats förmå den stackars bréfhirningakonon att mot reglementet stämpla de utländska frimärkena mot löfte om att "ingen skall få veta något", varpå han eller hon stoppat breven i fickan och själv agerat brevbärare.

sekr.

Svar på frågorna om Ahrenbergbrevet och annat

Från Ólafur Elíasson har kommit svar på min undran i förra Rapporten om rätt porto på Ahrenberg-brevet. Han skriver:

Helgi Gunlaugsson har helt rätt i Rapport nr 88 där han redogör för portot! Ahrenberg skulle själv ha 20 sv. kr. per brev, vilket blev 25,40 i isl. kr. omräknat efter den tidens kurs. Postväsendet skulle också ha sin del, 35 aur. i porto för ett brev 0-20 gr. + 30 aur. i Rek-avgift. Detta var ju inte särskilt mycket i förhållande till Ahrenbergs andel, men resultatet blir ett porto på 26,05 för ett Rek-brev av 1:a viktklassen 0-20 gr. Då tilläggsportot för vart ytterligare 20 gr. (utöver de första 20 gr.) var 20 aur. så är det inte möjligt att konstruera en portosats som slutar på 10 - 20 - 30 aur o.s.v. Till exempel skulle ett porto för ett Rek-brev 20-40 gr. bli 26,05 + 0,20 = 26,25, förutsatt att Ahrenbergs andel inte förändrades även om brevets vikt ökade.

Min slutsats är att det avbildade brevet är överfrankerat!

Mina källor är inte helt eniga när det gäller antalet isländska Ahrenberg-brev. Den källa som jag anser mest trovärdig, Luftpostens historia i Norden av Örjan Lünning, uppger antalet till 65 brev. Jag har inte någon pålitlig isländsk källa, d.v.s. originalkällor från postväsendet.

Medsänder en lista över de brev jag känner till. Skulle det inte vara en idé att klubben registrerar Ahrenberg-brevet i likhet med Hópflug-brevet?

En synpunkt angående brevet på sidan 19. "Är det någon av medlemmarna som vet var dirigeringsstämpeln MIT LUFTPOST BIS NEW YORK är använd?" Jag kan knappast tänka mig att danskarna använde en tyskspråkig stämpel. Detta brev blev censurerat i Frankfurt vilket kan ses på det lilla "gotiska e-et" på förslutningsremsan och det är troligt att stämpeln är slagen där.

Till slut en liten kommentar till IB Schoks vykort: Jag undrar hur många vykort av denna typ herr Steiner mottog; jämför Postiljonens auktion nr 158, lot 336.

Fabricerade, Provocerade??

Ja där ser man. Aldrig får man vara riktigt glad! Men Ólafurs idé om att registrera Ahrenberg-brevet på samma sätt som vi tidigare registrerat Balbo-brevet nappar jag gärna på och börjar omgående med de 8 brev som Ólafur känner till. Dessa har Rek-nummer 354, 365, 370, 371, 385, 387, 390 och 400. Alla medlemmar ombedes därför att i fortsättningen inte bara ha ögonen öppna för nya Balbo-brev utan även för dessa Ahrenberg-brev som är minst lika intressanta. Och så har de ju svensk anknytning.
sekr.

Sökes

Stämplade märken från 1876 och framåt i tiden med omvända vattenmärken samt tandningsvarianterna på aur-märken 8 e, 11 e och 12 d.

Ingemann Vatnedalen

Box 18

4647 Brennåsen

Norge

Från Finnur Kolbeinsson, vår ísländske vän och medlem som brukar förse oss med avtryck av nya ísländska stämplar, har en ny laddning sådana inkommit.

Denna gång är det Breidalsvík, Hornafjörður och Reykjavík 4 som fått nya stämplar. Förutom handstämplar av typen B 8b har Hornafjörður och Reykjavík 4 även fått varsin rullstämpel av typen R 8a.

Hornafjörður, huvudorten i A. Skaftafellssýsla som blev stad 1989, har under årens lopp haft en något skiftande namnhistoria som kanske bör nämnas här.

Staden ligger på Íslands sydkust, vid något som på kartan ser ut som en stor lagun, inte långt från Bjarnanes och Hoffell vilka under den tidigare Ísländska posthistorien var uppsamlingsplatser för posten i området. I nordväst kan man se den väldiga Vatnajökull och den tidigare nämnda lagunen verkar vara ett verk av någon av de många jökulälvar som avvattnar glaciären.

När brévhirdingen (BH) öppnade 1898 var det under namnet Höfn (1) i Hornafirdi. 1912 ändrades namnet till Hornafjörður och 1925 uppklassades BH till póstafréidsla (PA). 1927 återkommer namnet Höfn (1) och så har staden hetat till årsskiftet 1995 då namnet återigen ändrades till Hornafjörður. Detta med namnbyten på platser är inte alltför ovanligt i Ísland och det ställer till en hel del (o)trevliga förvecklingar för oss filatelister.

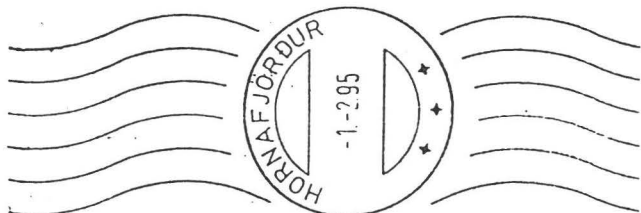
Namnet Höfn kan för övrigt återfinnas på 3 olika platser i Ísland. Förutom nämnda Höfn (1) även Höfn (2) á Ströndum (stängd 1934) och Höfn (3) á Bakkafirdi. Detta senare Höfn har emellertid mest kallats Bakkafjörður. Det var endast en kort period 1917-01-01 - 1917-12-31 som namnet Höfn (3) var i bruk. Namnet Höfn betyder som alla förstår just "hamn" och alla dessa platser ligger således efter kusten.

I Ísland är det som alla vet ganska vanligt att olika BH och PA kan ha samma namn. Det vimlar av Ás, Brekka, Eyri, Hólar, Reykir, Skard och allt vad de nu heter. Hvammur t. ex. förekommer på 6 olika platser, varav 4 var i bruk samtidigt. Något som borde ha skapat en hel del förvecklingar för posten. Här i Sverige har posten gjort precis tvärtom! Många orter, och speciellt i början på detta sekel, döptes helt sonika om till något helt annat än det ursprungliga namnet. Allt för att posten skulle hitta rätt.

Höfn (1) har under årens lopp använt ett ganska stort antal stämplar, eller vad sägs om: C 2a-HORNAFJÖRDUR, C 3-HÖFN, N 1a-26, B 2c1-HÓLAR*, B 3c-HORNAFJÖRDUR, B 8e-HÖFN Í HORNAFIRDI samt B 8a-HÖFN Í HORNAFIRDI**. Till dessa kommer så de två nya. Det blir inte mindre än 9 stycken, vilket med ísländska ögon sett är ett stort antal.

* Denna stämpel användes en period staxt efter det att Höfn (1) övertagit PA från Hólar (3) 1925.

** Då mina kunskaper i det ísländska språket och dess grammatik är synnerligen bristfälliga, vill jag passa på tillfället och fråga våra ísländska medlemmar, varför t. ex. Hornafjörður ibland slutar på "fjörður", ibland på "fjardar" och ibland på "firdi". Jag tror att detta tidigare efterfrågats i Rapporten, men jag har inte fått några vettiga svar.
sekr.

Landsortslotteriet

Det så kallade landsortslotteriet, d.v.s. det lotteri där alla medlemmar som betalt årsavgiften och inte tillhör Stockolm eller Göteborgsavdelningarna deltar, brukar allt som oftast vinnas av någon av våra nordiska vänner. Denna gång var det emellertid stopp med det! Vinnare blev nr 185 Sture Nyström från Rottne. Sture har som ni ser ett lågt medlemsnummer och har varit med oss ända sedan 1969. Han har alltså varit med om inte mindre än 21 dragningar innan Fru Fortuna äntligen log mot honom. Vinsten i år består av en porslinstalltik av något annorlunda slag än tidigare år beroende på att dessa tagit slut och några nya går ju inte att anskaffa då formarna till dem slagits sönder. Den nya tallriken är av det slag som tillverkades till Íslandsamlarnas utställning "Allting 1972" i Postmuseum. Den är endast tillverkad i 35 ex. (alltså ganska ovanlig) och Stures ex. är nr 20.

Vi gratulerar Sture till den fina vinsten och räknar med att han, när denna Rapport distribueras, redan satt upp den på finrumsväggen. sekr.

Medelande från kassören

Följande medlemmar har ännu **ej** betalt sin medlemsavgift, eller delar därav, för 1995. Per 1995-05-01

S 52, 173, S 254, 269, 288, 290, S 310, 363 (fattas 5:- för 1994), 377, 400 (fattas 40:- för 1995), ~~400~~, 492, 517, 520 (fattas 20:- för 1995), 523 (fattas 40:- för 1995), 552 (fattas 63:- för 1995), 588 (fattas 40:- för 1995), S 593, 622 (fattas 60:- för 1995), 625 (fattas 60:- för 1995), 642 (fattas 55:- för 1995), 643 (fattas 25:- för 1995), 645, 650, 651 (fattas 60:- för 1995), 652 (fattas 5:- för 1995), 669, 673, 685, 690, 706, 710 (fattas 35:- för 1995, S 713, 722, 729, 731 (fattas 60:- för 1995)

Tänk på att för den låga medlemsavgiften (70 kr) får du minst 4 Rapporter per år. Dukan också delta på våra möten i Stockholm och Göteborg och vara med och bjuda på våra auktioner! Vi har heller inte för avsikt att de närmaste åren höja avgiften.

Medlemmar boende utanför Sverige betalar bäst genom att sända in avgiften i svenska sedlar eller lokal valuta! Alltså inte per postgiro och absolut inte med bankcheck!

Passa gärna på att betala för flera år framåt i tiden! Det underlättar för alla parter!

Miniauktion

Vi avslutar vårens sista Rapport med en liten auktion med enbart nummerstämplar ur en samling som inhandlades i höstas! Inga särskilt svåra stämplor, men de flesta är rättvända och alla är fullt läsliga. Priserna är som vanligt lågt satta, men du kan bjuda hur lite eller hur mycket du vill. Du behöver ändå aldrig betala mer än 1 höjning mer än näst högsta bud.

Detta ser den stränge kassören till och det är också till honom som du skall sända dina bud!

Leif Nilsson
Södersvik 9074
761 94 Norrtälje

ÅNTSUD IN SENAST 1995.07.31.

VÄLKOMMEN MED BUD !!